

Datum

28 november 2025

Onderwerp

VNG-inbreng voor CD Kinderopvang 10 december

Geachte dames en heren,

Op 10 december debatteert u met staatssecretaris Nobel over kinderopvang. De VNG geeft u graag de volgende aandachtspunten mee:

- 1. Werk aan een inclusief stelsel dat bijdraagt aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid;**
- 2. Een structurele oplossing voor niet-werkende ouders;**
- 3. Laat een uitvoeringstoets uitvoeren op de uitvoerbaarheid en impact.**

Hieronder werken we deze punten uit.

1. Werk aan een inclusief stelsel dat bijdraagt aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid

Het concept wetsvoorstel voor een nieuw stelsel van Kinderopvang benadert de opgave vooral vanuit financiering en uitvoering. Gemeenten kijken breder. Kinderopvang maakt onderdeel uit van een samenhangend lokaal stelsel voor de ontwikkeling van kinderen, met nauwe verbindingen tussen opvang, onderwijs, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, armoedebestrijding en participatie.

Wij pleiten daarom voor een ontwikkeling naar een nieuw stelsel kinderopvang waarin:

- Bestaanszekerheid en kansengelijkheid hand in hand gaan;
- Gemeentelijke regelingen (zoals voor en vroegschoolse educatie (VVE) en Sociaal-Medische Indicatie (SMI) en reguliere kinderopvang steeds meer naar elkaar toegroeien;
- Een doorgaande ontwikkellijn voor kinderen van 0–6 jaar, conform de afspraken en oproepen uit de [kansengelijkheidsmanifestatie](#) in september;
- Geen onomkeerbare keuzes worden gemaakt die de route naar een toekomstig inclusief stelsel blokkeren.

Het vernieuwde financieringsstelsel kan een belangrijke stap zijn richting één integraal stelsel waarin ieder kind, ongeacht achtergrond of thuissituatie, toegang heeft tot een stimulerende, veilige en inclusieve omgeving. Maar dan moeten keuzes zorgvuldig worden afgewogen.

Wij roepen u op te borgen dat in de verdere uitwerking van het concept wetsvoorstel voor een nieuw stelsel kinderopvang een integrale visie op kinderonwikkeling centraal staat.

2. Een structurele oplossing voor niet-werkende ouders

Het concept wetsvoorstel is nog niet ingediend bij uw Kamer. Momenteel loopt de internetconsultatie. In het concept richt de toegang tot kinderopvang zich vooral op gezinnen waarin ten minste één ouder werkt, en niet op gezinnen waarin beide ouders niet werken. Daardoor blijven juist de kinderen die het meest gebaat zijn bij opvang — zoals kinderen in armoede, kinderen van nieuwkomers, en kinderen met ontwikkelingsachterstanden — uitgesloten van reguliere kinderopvang.

Gemeenten zien dit dagelijks terug in de praktijk en constateren:

- Dat het ontbreken van een voorziening voor niet-werkende ouders de ongelijkheid vergroot;
- Dat juist deze groep gebaat is bij een voorspelbare en toegankelijke voorziening in plaats van noodgedwongen afhankelijk te blijven van regelingen zoals SMI;
- Dat het laten vervallen van de arbeidseis past binnen de landelijke beweging naar vereenvoudiging en maatwerk (Participatiewet in Balans).

Wij vragen alvast uw aandacht voor het volgende:

- **Zorg dat het nieuwe stelsel óók een oplossing biedt voor kinderen van niet-werkende ouders;**
- **Zorg dat deze oplossing structureel wordt verankerd in het wetsvoorstel zelf, en niet in losse aanvullende maatregelen;**
- **Geef als Kamer hierover duidelijke kaders en richtinggevende keuzes aan het kabinet.**

3. Laat een uitvoeringstoets uitvoeren op de uitvoerbaarheid

Een nieuw stelsel voor kinderopvang zal zeker effecten hebben op de gemeentelijk gefinancierde voorzieningen en op de uitvoeringsdruk voor gemeenten. Tegen die achtergrond is het goed te realiseren dat gemeenten zorgdragen voor VVE, SMI, toezicht, handhaving, huisvesting PO en een samenhangend stelsel van ontwikkelvoorzieningen. Om die reden zijn wij er voor om een toets op de effecten voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk (uitlegbaarheid, uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en juridische houdbaarheid) te laten uitvoeren, zoals een impactanalyse, inclusief een gemeentelijke uitvoeringstoets, voordat de definitieve besluitvorming over dit wetsvoorstel plaatsvindt.

Wij roepen u daarom op het kabinet te vragen om:

- **Een integrale impactanalyse en een gemeentelijke uitvoeringstoets voordat onomkeerbare en definitieve keuzes worden gemaakt.**